

ATXILOTUARI LAGUNTZEKO ZERBITZUA

Servicios de Cooperación
con la Justicia

Justiziarekiko
Lankidetzarako Zerbitzuak

Euskadi

2007. URTEKO TXOSTENA

AURKIBIDEA

- AURKEZPENA
- ESTATISTIKA DATUAK

AURKEZPENA

Atxilotuari Laguntzeko Zerbitzuak (ALZ) 1987. urtean abiatu ziren, Aginte Judizialaren Kontseilu Nagusiak eta Eusko Jaurlaritzak sinatutako Hitzarmenaren babesean.

Zerbitzu horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Hiru Lurralde Historikoetan eskaintzen dira, Barakaldoko, Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Justizia Jauregietatik.

Justiziaren alorreko Gizarte Lanetik zenbait ekintza jarri nahi dira abian, Organo Jurisdikzionalei eta atxilotuei edo auzien zain daudenei laguntzeko. Beraz, zerbitzu horiek aukera ematen dute Justizia Administrazioa eta Erkidegoko Gizarte Zerbitzuak harremanetan jartzeko.

Atxilotuari Emateko Zerbitzuak, batetik, informazio egokia jartzen du atxilotuen edo behin-behineko askatasun-egoeran daudenen egoera juridikoarekin zerikusia duten erabakiak hartu behar dituzten epaitegien eskura, eta, bestetik, lagun horiei beharrezko laguntza eskaintzen die, haien gatazkak konpon ditzaten eta gizartera daitezen.

HELBURUAK

Helburu orokor bezala honako hauek zehazten dira: batetik, epaitegiei informazio egokia ematea auzipetuaren inguruabar pertsonalari buruz, zeinek, behin-behinean, erantzunkizunaren arintzea sortu dezaketen edota segurtasun-neurriren bat ezartzea, etetea edo ordezen bat; eta, bestetik, toxikomaniekin, osasun mentalarekin edo beste edozeinekin arazorik duten auzipetuei arreta ematea, Gizarte Zerbitzuen arteko koordinazioa erraztuz.

Berariazko helburuak honako hauek dira:

- Epaileen informazio-maila handitzea, auzipetuen egoera sozio-familiarrari eta arazoei dagokienez, eta komunitateak arazo horiei erantzuteko eskura dituen bitartekoei dagokienez.
- Horren harira epaileek zein auzipetuek egin ditzaketen eskaerak bideratzea.
- Gizarte-baliabideen, Gizarte Laneko profesionalen eta Justizia Administrazioaren arteko komunikazioa erraztea.
- Atxilotuei beharrezko laguntza ematea, gatazkak konpontzeko eta gizarteratzea lortzeko aukera izan dezaten.

EGITEKOAK

1. Atxilotuen egoerari eta eskuragarri dauden baliabideei dagokien errealitatea ezagutzea.
2. Informatzea eta orientatzea, epaileen, erabiltzaileen eta gizarte-zerbitzuen eskaerei buruz.
3. Eskaerak biltzea eta horiei eman beharreko erantzunak bilatzea.
4. Lehen, bigarren eta hirugarren mailako prebentzioa, marjinazioa sorrarazten duten arrazoiengan arreta berezia jarriz.
5. Gainerako gizarte-zerbitzuekiko koordinazioa eta lankidetzak.
6. Baliabide indibidualak (norberaren parte-hartzea eta pixkanakako autonomia sustatzen dute) eta komunitatearenak (programak, proiektuak, legegintzaren eta bestelako ekimenak eta abar) mobilizatzea.

METODOLOGIA

Aurretik aipatutako helburu eta funtzioak betetzeko **metodologian** honako lau osagarri hauek biltzen dira:

1. Errealitatea aztertzea: horren arazoak, beharrak, baliabideak eta gatazkak.
2. Jardueren programazioa.
3. Gizarte-ekintza, arrazionaltasunez eta helburu jakin batez gidatua (jarduten den gizarte-errealitatea mantentzea, hobetzea edo eraldatzea).

4. Egindakoa edo egiten ari dena ebaluatzea

Berariazko ezaugarri bezala honako hauek aipatzen dira:

1. Arreta-programa indibidualak zehaztea, lagun bakoitzak aurkezten duen berariazko arazoari erantzun egokia emateko.
2. Familiari orientatu, informatu eta laguntzeko programak, familiaren parte-hartzea bultzatzeko eta hartara lanerako planak emaitza egokia izan dezan.
3. Sarean lan egitea, bestelako zerbitzu orokor eta berariazkoiei (epaitegiak, esaterako) lagunduz eta horiekin koordinatuz.

ESKU-HARTZE MAILAK

Metodologiaren barruan hiru esku-hartze maila bereizten dira:

A.- Maila indibiduala:

Maila indibidualean erabiltzaileei laguntza emango zaie prozesu judizialaren unerik garrantzitsuenetan: atxiloketa, judizioa, epaia, eta abar. Batzuetan, larritasuna arintzeko baliagarri izango da laguntza hori; beste batzuetan, aldiz, egotzi zaion gertaeran duen erantzukizuna har dezan exijituko zaio arau-hausleari. Orobat, arazo larriei heldu eta konponbidea ematen zaie, hala nola, familiarekiko telefono-harremanari eusten zaio, aldi baterako ostatua bilatzen da, mantenua, psikiatria-larrialdiak, eta abar. Hartara erabiltzaileari ahalik eta erantzunik azkarrena ematen ahalegintzen da zerbitzua, eta kasu bakoitza dagokion gizarte-zerbitzura bideratzen da.

Arreta indibidualak aukera ematen du erabiltzaileak azaldutako eskaera esplizituak eta inplizituak aztertzeko. Profesionalak horiek guztiak atzeman eta horiei guztiei heltzen die. Kasu batean zein bestean erabiltzailea arazoan konponbide zehatzak bilatzen inplika dadin lortu nahi da, eta auziei arreta berezia eskaintzen zaie. Hain zuzen ere erabiltzaileei auzi horiek identifika ditzaten laguntzen zaie, zitazioetan azaldu beharra jakinarazten zaie, eta deitzen zaien guztietan epaitegietan azaldu beharra dutela gogorarazten zaie.

Bestetik, zerbitzua modu egoki, argi eta xumean aurkezten da, arreta emango zaien lagunei itxaropen faltsurik eman gabe. Horren haritik, prozesu judizialaren

edozein unetan **ALZra** jotzeko aukera izango dutela gogoraraziko zaie, honako hiru helburu hauekin bereziki:

- Interesdunari auzia zertan den jakinaraztea, eta agiri judzialen edukia uler dezan laguntzea.
- Lotura bat sortzea, **ALZ** erreferentzia bihurtu eta hartara horren jarraipena egiteko. Azken buruan gizarte-laneko plan zabalago bat jarri nahi da abian (errehabilitazio-tratamendu bati hasiera ematea, esaterako), etorkizunean espetxeratzearen neurri alternatibo baten proposamena sorrarazteko.
- Komunitatean eskuragarri dauden gizarte-baliabideei buruzko informazio eguneratua ematea.

B.- Maila Familiarra:

Zerbitzuarentzat garrantzi handikoa da erabiltzailearen tratamenduan familia zenbateraino inplikatzeko den jakitea. Izan ere, askotan familia izaten da zerbitzuarekin harremanetan jartzen dena, bizitzen ari diren egoerari dagokionez informazioa eta laguntza eskatzeko.

Familiak funtsezko zeregina du prozesu indibidualak bilakaera egokia izan dezan. Familian konfiantza-giroa sortzea eta aldi berean gatazka-egoerak arintzea funtsezkoa da prozesuaren martxa ona bermatzeko.

Atxilotua auzitaratzen denean, gizarte-langileak familiari ematen dio haren egoeraren berri. Orobat, **ALZtik** egiten den lanari buruzko informazioa ematen zaie, familiari orientatzeko eta familiarekin batera konponbideak bilatzeko.

C.- Maila Instituzionala:

Bi esku-hartze mota bereizten dira:

- Epaitegiekikoa: epaileei, fiskalei, funtzionarioei, poliziaei eta abarri informazioa ematea, bai **ALZtik** egiten diren eginkizun eta jardueri buruz, bai erabiltzaile bakoitzarekin garatutako lanerako plan indibidualizatuei buruz.

- Gizarte Zerbitzuekikoa: komunitatearen gizarte-zerbitzuen sarearekin elkarlanean jarduten dugu, lagun horiek baliabide horietara bideratzeko eta haien portaerak normalizatzen laguntzeko.

Memoria honetan Arabako, Bizkaiako eta Gipuzkoako Lurraldeetako 2007. urteko estatistika-datuak biltzen dira.

2007. URTEKO ESTADISTIKA DATUAK

2007AN IREKITAKO ESPEDIENTEAK

	GIZONAK	EMAKUMEAK	GUZTIRA	%
ARABA	59	10	69	8,85
BIZKAIA	478	78	556	71,28
GIPUZKOA	137	18	155	19,87
GUZTIRA	674	106	780	100

2007AN HARTATUTAKO PERTSONAK

	ATXILOTUAK		AUZIAREN ZAIN DAUDENAK		GUZTIRA		%	
	G	E	G	E	G	E	G	E
ARABA	86	11	175	22	261	33	15,86	12,79
BIZKAIA	112	16	1.029	137	1.141	153	69,32	59,30
GIPUZKOA	15	-	229	72	244	72	14,82	27,91
GUZTIRA	213	27	1.433	231	1.646	258	100	100

ESKU-HARTZEEN SAILKAPENA

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
ELKARRIZKETAK	607	2.672	501	3.780	22,67
BILERAK	43	44	35	122	0,73
GESTIOAK	1.097	7.942	2.960	11.999	71,98
TXOSTENAK	54	621	94	769	4,61
GUZTIRA	1.801	11.279	3.590	16.670	100

EGINDAKO ELKARRIZKETAK

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
ATXILOTUAK	153	31	17	201	5,30
AUZIAREN ZAIN DAUDENAK	208	1.445	346	1.999	52,70
SENITARTEKOAK	86	361	25	472	12,44
PROFESIONALAK	137	824	94	1.055	27,81
GORABEHERAK	26	21	19	66	1,74
GUZTIRA	610	2.682	501	3.793	100

EPAITEGIEI EMANDAKO INFORMAZIOAREN TAULA

		ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
EPAIKETETAN LAGUNTZEA		4	13	1	18	2,15
TXOSTEN SOZIALAK	EPAIAK ESKATUTA	5	83	46	134	16,05
	ZERBITZUAK ESKATUTA	24	144	48	216	25,87
INFORMAZIOA ZIHURTAGIRIAK	EPAIAK ESKATUTA	15	35	7	57	6,83
	ZERBITZUAK ESKATUTA	10	352	48	410	49,10
GUZTIRA		58	627	150	835	100